

Kommunstyrelsen

Joakim Bergsten
Miljöstrateg
joakim.bergsten@ekero.se

Motionssvar - Mälarens vatten och dess ekosystemtjänster

Dnr KS21/78

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen ska anses behandlad.

Sammanfattning av ärendet

Miljöpartiet har inkommit med en motion som rör Mälarens vatten och dess ekosystemtjänster. I motionen frågar Miljöpartiet vad kommunen gjort för att uppnå miljökvalitetsnormerna i de vattenförekomster som finns i kommunen och man yrkar på att Ekerö kommun:

1. Arbetar fram konkreta åtgärdsplaner för samtliga vattenförekomster
2. Ger mer resurser för miljötillsyn samt ett tydligt uppdrag att bedriva tillsyn i linje med åtgärdsprogrammet för vatten
3. Inrättar ett miljöövervakningsprogram för Ekerö kommuns del av Mälaren för att kunna ta beslut om vilka åtgärder som är nödvändiga att genomföra för att nå de juridiskt bindande satta miljökvalitetsnormerna
4. Tar fram en klimatstrategi och en dagvattenstrategi för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart och i samklang med vår viktigaste resurs Mälaren.

Beslutsunderlag

Motion – Mälarens vatten och dess ekosystemtjänster

Ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen instämmer i vikten av att skydda Mälaren och alla de värdefulla ekosystemtjänster som Mälaren ger. Precis som man skriver i motionen så har EU tagit fram ett vattendirektiv som ska styra hur medlemsländerna arbetar med sin vattenförvaltning. I Sverige har de fem vattenmyndigheterna ansvaret för vattenförvaltning i varsitt distrikt. Arbetet med vattenförvaltning sker i cykler på sex år, därefter börjar arbetet om igen med utgångspunkt i de kunskaper de inblandade samlat på sig under den förra cykeln. Varje cykel har ett åtgärdsprogram som beskriver hur miljökvalitetsnormerna för vatten ska uppnås. Nuvarande cykel sträcker sig från 2016 till 2021, beslut om nytt åtgärdsprogram förväntas tas i december 2021.

I nuvarande åtgärdsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt där Ekerö kommun ingår, finns det åtta åtgärder som är juridiskt bindande och riktade mot kommuner. Åtgärderna är:

Kommunerna, åtgärd 1

Kommunerna ska bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster, i sådan omfattning att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.

Kommunerna, åtgärd 2

Kommunerna ska bedriva tillsyn så att

- a) utsläppen av kväve och fosfor från jordbruk och hästhållning minskas samt att
- b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar,

till vattenförekomster där det finns en risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan. Åtgärden ska medföra att det för berörda verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Kommunerna, åtgärd 3

Kommuner ska prioritera och genomföra sin tillsyn så att de ställer de krav som behövs för att utsläppen av näringsämnen och prioriterade och särskilda förorenande ämnen från

- a) avloppsledningsnät och
- b) avloppsreningsverk

minskar till vattenförekomster där det finns en risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Kommunerna, åtgärd 4

Kommunerna ska säkerställa minskade utsläpp från enskilda avlopp, genom:

- a) att ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve där det behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas,
- b) att prioritera tillsynen av enskilda avlopp för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska påbörjas omgående genomföras kontinuerligt.

Kommunerna, åtgärd 5

Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

- a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än

10 m³/dygn,

- b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås,
- c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden,
- d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner,
- e) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 6

Kommunerna ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 7

Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Kommunerna, åtgärd 8

Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.

Av de åtta åtgärder som finns i nuvarande förvaltningscykel har Ekerö kommun genomfört eller håller på att genomföra alla utom en. Åtgärd fem är den enda åtgärder som inte påbörjats, åtgärden förväntas finnas kvar i någon form även i nästa förvaltningscykel och då kommer kommunen behöva tillsätta resurser för att genomföra det arbetet.

När åtgärdsprogrammet för 2022–2027 är beslutat behöver stadsbyggnadsförvaltningen ta fram en genomförandeplan och tillse tillräckliga resurser för att det ska vara möjligt att genomföra de åtgärder som kommunen är skyldig att vidta. Exakt vad kommunen ska prioritera att göra och hur bör beslutas först när vi med säkerhet vet vilka åtgärder som åläggs kommunen under nästa förvaltningscykel. Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår med anledning av detta att motionen ska anses behandlad.

Beslutet expedieras till

Planeringsenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen

Tommy Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschefEmma Embretsen
Planeringschef